

Israel og Hamas i krig

Debatt & meninger

**Kronikk**

Anki Gerhardsen

Mediekritiker og redaktør for Lytring

Du skal ikke være taus, for «hva faen er greia med det?»

Ihate a neutral bitch» For et par uker siden passerde jeg protestcampen ved universitetet på Blinderen. Mellom alle palestinaflaggene og kravene om å boikotte Israel trådte denne markante erklæringen frem på et stort, hvitt banner. Som en knyttet neve rettet mot hver og en som tilfeldigvis gikk forbi.

Banneret oppsummerer langt på vei stemningen i den norske offentligheten. For kravet om å ta stilling i krigen mellom Israel og Hamas er overalt.

Lege Wasim Zahid skriver høyt om det i Nettavisen: «Du. Ja, du!» skriver han og ber deg poste et innlegg i sosiale medier. Et palestinsk flagg i hvert fall. Eller en vannmelon.

Du skal ikke være taus, for «hva faen er greia med det?» Det er ikke så nøyne om du bidrar praktisk eller økonomisk for Gaza, det gjør han ikke selv heller. Men han skriver, og han deler meningene sine. Og det skal du også gjøre.

Det samme budskapet kommer fra influencere, med ulik grad av aggresjon. Sophie Elise. Fetisha Williams. Roya Sori. Fun-

kygine: Du skal reise deg for Palestina, og du skal gjøre det i full offentlighet. Hvis ikke er du ikke et normalt menneske. De er ikke med på noen diskusjon. De åpner ikke for tvil eller usikkerhet. Dette er ikke en vanskelig konflikt.

Hvordan kom vi dit? For noen er denne konflikten så enkel at det ikke er spesielt ille å omringe jødiske kvinner i 8. mars-toget mens man roper «Ingen zionister i våre gater!» For noen er det ikke galt å forfölge en stortingsrepresentant som ikke er pro-palestinsk.

I vår møtte jeg en norsk ungdom som de siste årene har hatt en israelsk kjæreste. Men nå var det blitt et problem i vennekretsen. Sist hun gikk på fest, var det noen som nektet å møte opp. Og nå gruet hun seg. For kjærresten skulle komme på besøk, og hun visste ikke hvordan hun skulle få fortalt ham at han ikke må si høyt at han er israeler.

Alle disse beskrivelsene er brikker i en kompakt norsk virkelighet. Til sammen blir det et stort kor med sterke meninger og sterke følelser, og dette fyller hverda-



↑ Kravet om å ta stilling i krigen mellom Israel og Hamas er overalt, skriver Anki Gerhardsen. Her fra en demonstrasjon i Oslo i desember 2023. Foto: Stein J. Bjørge

gen, studestedene, ungdomsmiljøene og tusenvis av små samtaler i Norge.

Hvordan kom vi dit? Hvordan kan det ha seg at så mange tror de kan løse Midtøsten-konflikten ved å tvinge andre til å tegne en vannmelon på Instagram? Eller ved å hate medborgere som ikke greier å gjøre seg opp en klar mening. Eller ved å fryse ut en ung jente som har forelsket seg.

Innsnevret samtaleroom. Under tittelen «Gaza i svart/hvitt» peker samfunnfsforsker Arnfinn Midtbøen på en del av forklaringen (kronikk i Klassekampen, 5. april). Midtbøen tar sterkt avstand fra Israels krigføring, men ser samtidig at det er blitt mye farligere å være jøde i Norge. Politibeskyttelse er hverdaglig.

Forskeren setter det i sammenheng med et innsnevret samtaleroom preget av massiv ensretting og enkle svar på kompliserte spørsmål. «... man presses inn i kategoriske posisjoner - for eller imot, enten/eller», skriver Midtbøen, som avslutningssvis vedgår at han kviet seg for å påpeke problemet. Han var redd for at forsøk på nyansering skulle bli mistolket og misbrukt.



Balanse og meningsmangfold gjelder ikke lenger. Kritiske spørsmål forsvinner.

Informasjon
Aftenposten
Debattredaksjonen

Debattredaktør

Erik Tornes
 Adresse: Aftenposten, Debatt,
 Boks 1178, 0107 Oslo

Debatt

E-post: debatt@aftenposten.no
 Hovedinnlegg: 3000 tegn inkl.
 mellomrom. Legg ved portrettfoto.
 Kortinnlegg: 400-1500 tegn.

Kronikker / debattinnlegg på nett

aftenposten.no/meningen
 Aftenposten returnerer ikke artikler
 som blir sendt på papir.

Kronikk

E-post: kronikk@aftenposten.no
 Kronikk: Maks. 6000 tegn
 inkl. mellomrom.
 Legg ved portrettfoto.



Det er pressen som skal passe på at samtalermøtet ikke snevres inn eller blir massivt ensrettet. Det står helt eksplisitt i presens etiske regelverk.

Men det er som om Gaza-kriken med all dens lidelse har skapt en unntakstilstand. Balanse og meningsmangfold gjelder ikke lenger. Kritiske spørsmål forsvinner.

Løsningen er ikke å begrense rapporteringen om døden på Gaza. Det er heller ikke slik at hver sak om krigsforbrytelser fra den israelske staten skal følges opp av en sak om motpartens overgrep. Israel har det største ansvaret for den ubeskrevelige nøden som spiller seg ut. Men det er som om storpolitikken og de omkringliggende statenes interesser i krigen er blitt helt uinteressante. Til tross for at det er i konteksten alle problemene har sitt utspring, får konteksten lite oppmerksomhet. Og det får heller ikke Hamas.

Samme vilje til vold mot sivile. Da Dagsrevyen sendte et innslag om gisselredningen 8. juni, handlet det bare om alle palestinene som ble drept i aksjonen. At gislene ble hentet ut under massiv beskyttning fra Hamas, ble ikke nevnt. Hvorfor

ikke? Hamas har ikke den våpenkraften som Israel har, men de har den samme viljen til vold mot sivile.

VG har gått gjennom sin egen dekning av Gazakriken og funnet at 38 prosent av sakene har et palestinsk perspektiv. 15 prosent har et israelsk perspektiv.

VG skriver videre at kildebredden burde vært bedre, at de i liten grad har belyst Israel fra innsiden, og at journalistikken fra Gaza har vært prisgitt reportasjer laget av andre.

VG fortjener honnør for en selvgranskning og en åpenhet som ikke er vanlig i norsk presse. Flere burde gjøre det samme. For det kan hende at de autoritære strømningene som nå får herje nærmest uimotsagt i Norge, henger tett sammen med disse tallene og dette under-skuddet på kompleksitet og helhet.

Til syvende og sist handler pressens samfunnsoppdrag om å sette norske borgere i stand til å ta frie og informerte valg. Da må journalistikken være bred nok til at det er mulig. Og så må alle som vil tvinge, trakkassere eller på annen måte hindre friheten, aktivt konfronteres.

Meninger
Trafikk



Det har aldri vært kø fra Asker og inn til Oslo på lørdag formiddag og ettermiddag. Ei heller søndag formiddag, skriver Bjørn Erik Sættem. Foto: Ørn E. Borgen, NTB

Idiotiske regler skaper unødvendige bilkøer

Nå har dette køvanviddet i helgene vart i over en måned!

**Debatt**

Bjørn Erik Sættem
 Irritert askerbøring og skatteinbetaler

I helgen skulle familien vår, som bor i Asker, inn til Oslo for å besøke noen venner. Da vi oppdaget at køen nærmest sto stille på E18, valgte vi å snu og avlyse besøket. Vi gadd ikke bruke fredagen på å stå en ekstra halvtid eller time i unødvendig bilkø.

Nå må politikerne endre disse idiotiske reglene som sløser med fritiden til tusenvis av mennesker hver helg!

Skal prioriteres i rushtiden.

Det har aldri vært kø fra Asker og inn til Oslo på lørdag formiddag og ettermiddag. Ei heller søndag formiddag. Det er det imidlertid nå. Årsaken er at politikerne har valgt å stenge en tredjedel av veibanen (kollektivfeltet) inn til Oslo for elbiler - hele døgnet - alle dager!

Jeg har forståelse for at politikerne har valgt å stenge kollektivfeltet for elbiler i rushtiden på hverdager (klokken 06 til 09 mandag-fredag). Bussen skal ha prioritert i rushtiden. Jeg fattar imidlertid ikke hvorfor man stenger kollektivfeltet for elbiler - hele døgnet rundt, hele uken!

Dette skaper kø på tider hvor det ikke var kø tidligere - og på tider hvor det er særdeles få busser på veiene!

Rydd opp i køgalskapen. De nye reglene trådte i kraft 6. mai.

Nå har dette køvanviddet i helgene vart i over en måned! Jeg tenkte at dette ville nok fornuftige politikere rydde opp i raskt, når de fikk se eller høre om de unødvendige bilkøene i helgene.

En justering av regelverket, slik at elbiler igjen kan bruke kollektivfeltet utenom rushtiden, vil få slutt på idiotiet og sikre en bedre trafikkflyt.

Etter hva jeg forstår, er det samferdselsminister Jon-Ivar Nygård (Ap) som har det overordnede ansvaret for trafikkreglene, sammen med Statens vegvesen.

Skjerp dere! Og rydd opp i køgalskapen dere har skapt!



Jeg tenkte at dette ville nok fornuftige politikere rydde opp i raskt, når de fikk se eller høre om de unødvendige bilkøene i helgene

Les flere
 debattinnlegg
 på ap.no